

Big Day 8 mei 2004

**Bestuursteam: Eef Kleft, Hans Groot, Pim de Nobel,
Pieter van Eljk & Han Buckx**

Han Buckx

Klokslag 3.00 uur liep de wekker af! "Grh@h; wie heeft dat verzonnen?! Poeh, toch dat laatste glas wijn moeten laten staan afgelopen avond."

Na enigszins bij mijn positieven te zijn gekomen toch maar toegegeven aan de drang om die roepende Bosuil te gaan horen. Met mijn fietstas volgeladen met proviand om 3.30 uur me begeven richting Bleek en Berg.

De Bosuil laat zich al horen op weg naar de Kennemerduinen, maar ja dit betreft een solowaarneming, dus de teller blijft nog eventjes op nul staan. Twee zatladders brallen me wat toe in Overveen. Waarschijnlijk wensen ze me succes!?

Om 3.55 uur arriveer ik bij de ingang Bleek en Berg alwaar Pim de buurt reeds aan het verkennen is. Hans en Eef volgen al snel en dan is het nog even wachten op de benjamin van ons team. Pieter blijkt de "korte route" te hebben genomen!

De Nachtegaal is snel in de knip en bij de Oosterplas zijn o.a. Dodaars en Kuifeend te horen. Na een half uurtje horen we ook de Bosuil, even later gevolgd door een baltsende Houtsnip.

Het ochtendgloren benutten we om al snel Zwarte en Kuifmees, Goudhaan en Boomkruiper op te rollen. Daarna op de fiets naar de kust voor de zeetrek. Nabij het Vogelmeer vliegen twee Kramsvogels langs, een leuke soort voor mei.

Het Zeetrekteam (Steve, Amon, Peter en Berry) zal wel op hun vertrouwde stek, de Reddingsbrigade, hebben plaatsgenomen, dus wij hebben in de voorbereiding besloten om iets noordelijker te gaan zitten en wel bij Kattendel. Dit om ook nog wat landtrek mee te pikken. Na de fietsen geparkeerd en de telescopen uitgepakt te hebben, spoeden wij ons de duintop op. "Hé, wat doet het Zeetrekteam hier; zeker verdwaald!?" Toch besluiten wij om, conform ons plan, op enige afstand ook te beginnen aan onze zeetrekwaarnemingen. Mijn telescoop neergezet en de eerste beste vogel die in mijn beeldscherm verschijnt blijkt een Kleine Jager te zijn! Vrij snel daarna een Boomvalk die ten zuiden van ons het binnenland invliegt, vast buiten het blikveld van onze concurrenten die iets noordelijker zitten en alleen maar oog voor de zee en golven lijken te hebben!

NO-wind, dus het wil wel lukken met die zeetrek. Leuke groepen steltjes van verschillende pluimage trekken voor ons langs. Ook de meeuwen en sterns laten zich niet onbetuigd. De lijst van waargenomen soorten groeit snel.

Het Zeetrekteam houdt het na een uurtje voor gezien. Wij plakken er nog een uurtje aan vast aangezien de trek over zee nog steeds gestaag doorgaat. Tevreden besluiten we daarna de route te vervolgen naar het Vogelmeer. De Lepelaar is hier een onverwachte gast evenals een man Smelleken die keurig voor ons in een boomtopje gaat zitten.

Door naar Duin en Kruidberg voor Blauwborst en Paapje. Ook die willen meewerken in het Zuidervlak. Dan naar de ingang om Appelvink en Fluiters op te rollen. En jawel: beide soorten kunnen aangekruist worden op de verzamellijst evenals de eerste Grauwe Vliegenvanger voor de regio.

Het Kennemermeer en de Zuidpier is de volgende stop in onze route. Een man Baardman met nestmateriaal in zijn snavel is een prima waarneming in het riet aan de zuidkant van het meer! Op naar de pier, want de Eider is nog niet binnen. Bij de punt aangekomen besluiten we de zeetrek maar over te laten aan het Zeetrekteam dat hier inmiddels ook is gearriveerd. Het poldergebied wacht nog op ons, dus de terugweg wordt aanvaard. Bij het strand aangekomen zien Eef en ik nog een klein vogeltje vliegen langs de pier. "Goh leuk, een Grauwe Vlieg" meld ik nadat ik het beestje in mijn kijker heb gevangen. "Nee joh, een Ortolaan!", hoor ik Eef links van mij gillen. De vermoedheid slaat toe bij Eef, denk ik in een fractie; echter bij de aanblik van een mooie man Ortolaan die voor de Grauwe Vliegenvanger door mijn beeld hipt, is ook mijn enthousiasme gestegen. Conform de spelregels de twee andere teams gewaarschuwd want dit lijkt toch wel de knaller van de Big Day van dit jaar te worden. Het LVS-team (Jan Wierda en Pieter Thomas) blijkt in de buurt te zijn en na ze nog wat uitleg te hebben gegeven over de plek van de Ortolaan, vervolgen wij onze fietstocht naar de polders. Het zonnetje schijnt, dus het is best aangenaam.

De Gruiters en de Heksloot blijken, evenals later de andere gebieden ten oosten van Haarlem, steltloperarm te zijn. Toch blijven er kruisjes bijkomen op de schraplijst. Als we bij de Inlaagpolder staan ontdekt Pim een Visarend in de verte. Snel mijn telescoop gepakt en terwijl wij het stipje naturen is het Zeetrekteam relaxed de innerlijke mens aan het verzorgen een 100-tal meters achter ons. "Nou die bestuursleden zijn fanatiek, zelfs in de polder met de telescoop in de weer. Geef die zak chips nog eens door", horen wij achter ons terwijl de Visarend achter de bomen verdwijnt.

De Patrijs blijkt de laatste soort te zijn die we kunnen bijschrijven op de lijst. Veel verder dan een roepend exemplaar op het patrijzenbolwerk van Haarlem (MSD-terrein) komen we echter niet.

Om 22.30 uur, na 92 km gefietst te hebben, ploffen we moe maar vol daan neer in een stoel in een kroeg in de binnenstad. En nu maar

wachten op de andere teams die nog fanatiek in de weer zijn. Na wat speldenprikken en uitwisseling van de leuke waarnemingen blijkt het Bestuursteam toch zijn faam te hebben waargemaakt. Er is geen nieuw record (dat zeer scherp op 140 soorten staat) uitgerold, maar met een score van 129 waargenomen soorten op deze dag door minimaal vier van de vijf teamleden, is het Bestuursteam als eerste geëindigd.

Heren bestuursleden, een prestatie om trots op te zijn! En dank aan beide andere teams die deze dag mede tot een succesvolle regiovogelhappening hebben gemaakt.

Zeetrekteam: Steve Geelhoed, Peter Nuyten, Amon Gouw & Berry van der Hoorn

Berry van der Hoorn

Om op één dag op de fiets in Zuid-Kennemerland zoveel mogelijk verschillende soorten vogels te zien, moet je plannen. Afhankelijk van het weer en rekening houdend met zonsop- en -ondergang bepaal je de meest optimale dag en route. Het wordt 8 mei en de route en soorten zijn als volgt:

Spaarne: Start 4.45 uur met Amon en Steve. Knobbelzwaan en Wilde End.

Kennemerduinen: Peter voegt zich bij ons. Nachtegaal, Zanglijster, Gekraagde Roodstaart, Houtsnip, Havik, Boomvalk, Paapje & Holenduif.

Zeereep Kattegat: Regenwulp, Kanoet, Zilverplevier, Grote Stern, Vissdief, Jan-van-gent, Kleine Jager, Drieteenstrandloper, Smient, Rosse Grutto & Groenpootruiter.

Kennemerduinen: Geoorde Fuut, Kleine Plevier, Oeverloper, Zomertaling, Pijlstaart, Lepelaar, Rietzanger & Kleine Karekiet.

Telpost Bloemendaal aan Zee: Zwarte Stern & Goudplevier.

Kennemerduinen: Boomleeuwerik, Sijs, Goudhaan, Boompieper, Glanskop, Fluiter, Staartmees & Goudvink.

Duin en Kruidberg: Boomklever.

IJmuiden: Paarse Strandloper, Topper, Drieteenmeeuw & Noordse Stormvogel.

Binnenduinrand: alsnog Bosuil.

Santpoort-Zuid: eindelijk Groenling.

Spaarnwoude: Ringmus, Brandgans, Casarca, Blauwborst, Bruine Kiekendief & Tuinfluiter.

Uiteindelijk zakken we af naar het café met ruim 110 kilometer op de teller en 122 soorten op zak. Gekkenwerk, maar leuk.

De confrontaties

Een BigDay is pas echt leuk als meerdere teams tegen elkaar strijden. Wie ziet de meeste soorten? Wij – het Zeetrekteam – strijden tegen het Bestuursteam en het LVS-team.

De eerste confrontatie met het Bestuursteam is in de zeereep bij het Kattegat. Gniffelend zien we ze aankomen, net te laat voor een Kleine Jager. Terwijl zij zich honderd meter van ons vandaan installeren komt helaas een tweede Kleine Jager langs, die nota bene boven de horizon opvallend rondjes gaat draaien. Het Bestuursteam verblijft of verbloost niet zichtbaar, dus er is nog hoop. Van korte duur, want er passeert wéér een Kleine Jager, en ditmaal zo dichtbij dat je hem met een steen uit de lucht kunt gooien. Onmisbaar en onuitstaanbaar.

Op de kop van de Zuidpier treffen we het Bestuursteam weer. Zij hebben over zee wél Noordse Sterns gezien – wat wij natuurlijk niet geloven – en claimen goede soorten als Krombek, Smelleken en Appelvink. Balen! Maar terwijl zij achter ons staan te lummelen vliegt een groepje Toppers voorbij die zij mooi staan te missen, en zodra ze wegfietsen nadert een vissersboot met daarachter enkele Jan-van-genten en een zes-tal Noordse Stormvogels. Perfect.

De telefoon gaat. Het Bestuursteam ziet op dat moment aan het begin van de pier een Ortolaan! Shit! Wij proberen de vogel te vinden, tevergeefs. Wel ontmoeten we het LVS-team, dat weliswaar Wielewaal en Grote Lijster heeft, maar oogt alsof ze hun laatste kruid al uren eerder hebben verschoten. Goed zo.

Zeetrekteam, even na de waarneming van een groepje Toppers. Zuidpier IJmuiden, 8 mei 2004. Pim de Nobel (die de Toppers jammerlijk miste).

Een laatste confrontatie met het Bestuursteam is bij de Inlaagpolder. Zij staan in de verte te turen vanaf de stek waar ook wij naartoe willen. Wij wachten wel even, eten achteloos een broodje en stralen vooral uit dat we de overwinning op zak hebben. In het voorbijgaan meldt het Bestuursteam fijntjes dat ze naar een overvliegende Visarend stonden te kijken. Driedubbel balen.

's Avonds in het café blijkt de eindstand: Bestuursteam 129 soorten, Zeetrekteam 122 en LVS-team 118. Net als vorige jaren tweede. Om gek van te worden.

Toppers en (bijna) missers

Nooit eerder op een regionale Big Day zagen we Kleine Jager, Goudplevier en Drieteenmeeuw. Deze Goudplevier kwam langs in een groepje Zilverplevieren. De onvolwassen Drieteenmeeuw kwam rustig uit zee aanzetten en vloog onder gejuich rakelings over op de kop van de Zuidpier.

De Noordse Stormvogel is een goede soort, onverwacht, zeker met Noordoost 4B in mei. Zes in getal en bijzonder leuk te zien achter een vissersboot, waar zij met het andere meeuwenspul en enkele Jan-van-genten op het visafval afkwamen. De Toppers en Paarse Strandloper waren mooie extra's.

Hoe blij kun je zijn met een Groenling? Op driekwart van de dag hadden we er nog geen. In een wanhopige poging hebben we in de achtertuin van Peter (fysiotherapeut – Santpoort-Zuid) tussen de orchideeën van dubieuze herkomst gestaan, populieren afspeurend. Om ze op de rest van de route overal te zien.

Dan de schaduwzijde. Honderden langstrekkende Visdieven hebben we, het Zeetrekteam, afgezocht. Wat lichtere exemplaren, ja. Noordse Sterns, absoluut niet. Hoe wrang als de andere teams deze dan wel claimen. Ook de Dwergstern ontbrak dit jaar op het lijstje, ondanks een sterke trek van steltlopers en sterns.

De Watersnip is eveneens een gevoelige. Bij het plasje van Spaarnwoude zijn enkele territoria. Peter had er eentje in de telescoop, rustend op een paaltje in de schemering, maar op het moment dat de rest er doorheen keek was de vogel gevlogen. Andere opvallende missers van dit jaar zijn Groene Specht en Zwarte Mees, niet echt zeldzaam. En waar zijn 'onze' Sperwers toch gebleven?

Tot slot de Zwarte Roodstaart, die inmiddels knap begint te irriteren. Big Day op Big Day staan we deze te missen. Ditmaal wisten we zingend de vogels bij de tribune van het Circuit in Zandvoort, in Zandvoort zelf en bij Spaarnadam, maar op alledrie de locaties gaf de soort niet thuis. Daags erna komt het bericht door van enkele territoria in de Waarderpolder. Zure mosterd na een zware maaltijd.